

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж 112/2019
16.01.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Светлане Беговић Пантић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Гарчевић, чланова већа, у парници тужиоца АА, чији је пуномоћник адвокат АБ, против тужене Републике Србије – Министарство одбране, коју заступа Војно правобранилаштво, Београд, ул. Бирчанинова бр. 5, ради утврђења дискриминације, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Панчеву П 282/18 од 25.10.2018. године, у седници већа одржаној дана 16.01.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и потврђује пресуда Вишег суда у Панчеву П 282/18 од 25.10.2018. године у ставу трећем и ставу петом изреке.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Панчеву П 282/18 од 25.10.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор пасивне легитимације тужене, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је приговор тужене о застарелости потраживања, као неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражено да се утврди да је Закључком Владе Републике Србије бр. 401-161/2008 од 17.01.2008. године, којим су дозвољена средства ради исплате новчане помоћи ратним војним резервистима са пребивалиштем на територији седам неразвијених општина Куршумлија, Блаце, Бојник, Лебане, Житорађа, Дољевац и Прокупље, повређено начело једнаких права и обавеза, чиме је извршена дискриминација на основу места пребивалишта тужиоца, као резервисте са пребивалиштем у Белој Цркви, а које није наведено у Закључку, као неоснован. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев тужиоца за ослобађање од плаћања таксе у овом поступку, као неоснован. Ставом

петим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 6.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности одлуке од коначне исплате.

Тужилац је побијао наведену пресуду из свих законских разлога благовременом жалбом из чије садржине произилази да пресуду побија у ставу трећем и у ставу петом изреке. Трошкове за састав жалбе и за таксу је тражио и определио.

Испитујући правилност побијане пресуде у ожалбеном делу у смислу члана 386 ЗПП, овај суд је нашао да жалба тужиоца није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1-3, 5, 7 и 9 ЗПП, на које овај суд, као другостепени, пази по службеној дужности. То није случај ни са битном повредом одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју се неосновано указује наводима у жалби тужиоца. Супротно тврдњама у жалби, изрека пресуде је разумљива и не противречи сама себи и разлозима, у пресуди су наведени јасни разлози о свим битним чињеницама и о битним чињеницама не стоји противуречност између онога што се у пресуди наводи о садржини исправа и самих тих исправа, па побијана пресуда нема недостатака због којих се не може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је запослен у МУП, и у периоду од 24.03.1999. године до 26.06.1999. године обављао је послове полицијског службеника у станици пограничне полиције Калуђерово, које послове је до тада обављао и где је до тада радио. МУП је стављен на располагање Војсци и сви припадници полиције су били у стању приправности у случају да треба да иду на Косово. За време рата осим плате није имао друга примања. У војној књижици уписано му је учешће у рату у периоду од 24.03. 1999. године до 26.06.1999. године, ВПМ 043300, оверено печатом МУП.

Између Владе Републике Србије и штрајкачких одбора ратних војних резервиста из неразвијених општина Куршумлија, Лебане, Бојник, Житорађа, Дољевац, Прокупље и Блаце, закључен је дана 11.01.2008. године Споразум, којим је регулисана исплата помоћи наведеним неразвијеним општинама у 2008. години у укупном износу од највише 2.000.000.000,00 динара и то у одређеним износима који ће се пренети из трезора тужене у шест месечних рата почев од јануара 2008. године на посебно отворене рачуне општина, критеријуме расподеле новчане помоћи ће изградити заједничке комисије састављене од представника локалних самоуправа и штрајкачких одбора ратних војних резервиста, јединствени критеријум за стицање права на добијање помоћи је достављање правноснажне пресуде донете на основу одрицања од тужбеног захтева поднетих од стране ратних војних резервиста из наведених општина пред надлежним судовима против тужене по основу исплате накнада, такође је критеријум и временски период највише до 78 дана проведених на ратишту, а корисници новчане помоћи су дужни да дају писмену изјаву да немају даљих потраживања по овом основу према туженој.

Влада Републике Србије је Закључком од 17.01.2008. године прихватила информацију о потреби обезбеђења средстава остварених у поступку приватизације за

исплату помоћи неразвијеним општинама, део средстава у поступку приватизације из 2007. године у износу од 2.000.000.000,00 динара ће се пренети у шест месечних рата, почев од јануара 2008. године, на посебне рачуне наведених неразвијених општина у одређеним износима, средства ће се распоредити у оквиру Министарства рада и социјалне политике – Социјална помоћ угроженом становништву некласификована на другом месту – Накнада за социјалну заштиту из буџета, критеријуме за расподелу новчане помоћи ће сачинити заједничке комисије састављене од представника локалне самоуправе и штрајкачког одбора ратних војних резервиста, а право на добијање новчане помоћи ће стећи сваки ратни војни резервиста из наведених општина који достави правноснажну пресуду донету на основу одрицања од тужбеног захтева пред надлежним судовима против тужене ради исплате накнада, као и писмену изјаву да нема даљих потраживања по овом основу према туженој.

Влада Републике Србије је Закључком од 10.04.2008. године прихватила информацију о начину решавања исплата накнаде за ангажовање лица у резервном саставу, односно ратних ветерана у оружаним акцијама после 17.08.1990. године и рату у СРЈ 1999. године, сагласна је да се образује радна група са задатком да се припреми пропис којим ће се јединствено и систематски уредити питање исплате накнаде за ангажовање лица у резервном саставу у ратним јединицама на територији АП Косово и Метохија за време рата 1999. године и да се размотри могућност да овим прописом буду обухваћена и остала лица у резервном саставу и ратни војни ветерани, радну групу ће чинити представници Министарства финансија, Министарства правде, Министарства одбране, Министарства рада и социјалне политике, Министарства трговине и услуга и четири представника лица у резервном саставу, а Министарство финансија се обавезује да размотри сва питања везана за начин обезбеђења финансијских средстава и износ тих средстава у циљу доношења наведених прописа.

Сведоку СС као војном резервисти је за учешће у рату за 78 дана по наведеном Закључку Владе Републике Србије и критеријума општине Куршумлија исплаћен у 2008. години износ од 273.000,00 динара у шест месечних рата.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је правилно закључио да тужилац у периоду од 24.03.1999. године до 26.06.1999. године није имао статус војника у резерви, јер је као радник МУП све време обављао послове полицијског службеника у станици пограничне полиције Калуђерево, где је извршавао своју радну обавезу, па Закључком Владе Републике Србије од 17.01.2008. године није учињена дискриминација према тужиоцу, јер се Закључак односио само на војнике у резервном саставу.

Постојање дискриминације у конкретном случају се цени на основу члана 21 Устава Републике Србије и члана 14 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, јер је Закључак Владе Републике Србије од 17.01.2008. године донет пре ступања на снагу дана 07.04.2009. године Закона о забрани дискриминације (“Службени гласник РС” бр. 22/09), који се не може применити због забране ретроактивности прокламоване чланом 197 Устава. Дискриминација јесте неоправдано чињење разлике између одређених лица на основу више критеријума по основу личног својства (чланом 21 став 1 Устава набројани су само типични случајеви дискриминације). Пребивалиште, поред личног имена и држављанства, представља

атрибут сваке физичке личности, због чега је могућа дискриминација лица по основу пребивалишта или боравишта. Заштита од дискриминације представља право личности гаратновано Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода, као и чланом 1 Протокола 12 уз Европску конвенцију. Лица која указују да је у односу на њих извршена дискриминација дужна су да докажу да су неједнако третирана у односу на друга лица у истој или сличној ситуацији, а супротна страна – лице на чије се дискриминаторско поступање указује, дужна је да докаже постојање објективног и оправданог разлога у различитости поступања.

Тужбеним захтевом у овој парници тражи се утврђење да је Закључком Владе Републике Србије од 17.01.2008. године, којим су дозвољена средства ради исплате новчане помоћи ратним војним резервистима са пребивалиштем на територији седам неразвијених општина, повређено начело једнаких права и обавеза, чиме је извршена дискриминација на основу места пребивалишта тужиоца, као резервисте са пребивалиштем у Белој Цркви. Из садржине Споразума од 11.01.2008. године произилази да га је закључила Влада Републике Србије са штрајкачким одборима ратних војних резервиста из неразвијених општина, те да је њима регулисано питање исплате помоћи неразвијеним општинама, као јединствени критеријум за стицање права на добијање помоћи предвиђено је достављање правноснажне судске одлуке на основу одрицања од тужбеног захтева поднетих од стране ратних војних резервиста из наведених општина ради исплате накнаде, а као критеријум стицања права дефинисан је и временски период проведен на ратишту. У конкретној ситуацији тужилац је био радник МУП и у периоду од 24.03.1999. године до 26.06.1999. године је обављао послове полицијског службеника на свом радном месту у станици пограничне полиције Калуђерово, према Румунији. Полазећи од наведеног, правилно је првостепени суд закључио да тужилац није доказао да је неједнако третиран у односу на лица на која се односи Споразум и Закључак, односно да је био у истој или сличној ситуацији.

Чланом 7 Закона о Војсци Југославије (“Службени лист СРЈ” бр. 43/94 са изменама и допунама), било је прописано да Војску сачињавају стални и резервни састав, а стални састав Војске сачињавају професионални војници и војници на служењу војног рока, док резервни састав сачињавају резервни официри, резервни подофицири, војници у резерви и жене – војни обвезници. Чланом 315 Закона је прописано да резервни састав чине војни обвезници који су одслужили војни рок, који су по одредбама овог закона регулисали обавезу служења војног рока на други начин, и жене војни обвезници. Чланом 317 став 1 Закона прописано је да као војни обвезници који су служили војни рок, а имају ратни распоред у милицији, могу бити позвани на војну вежбу у јединици милиције. Чланом 17 Закона о одбрани (“Службени лист СРЈ” бр. 43/94 са изменама и допунама), било је прописано да у случају непосредне ратне опасности, ратног стања и ванредног стања, јединице и органи унутрашњих послова могу бити употребљени за извршавање борбених задатака, односно вођење борбе или пружање оружаног отпора, и да се те јединице и органа у извршавању борбених задатака потчињавају старешини Војске који командује борбеним дејствима. Чланом 27 Закона о унутрашњим пословима (“Службени гласник РС” бр. 44/91 са изменама и допунама), је било прописано да се Министарство унутрашњих послова за рад у случају непосредне ратне опасности и рата попуњава војним обвезницима који су распоређени у резервним саставима министарства и да се у резервни састав Министарства унутрашњих послова могу распоредити само војни обвезници који

испуњавају законом утврђене услове за рад у министарству. Одредбама Правилника о начину исплаћивања накнаде војним обвезницима позваним ради вршења војне обавезе у Војсци Југославије (“Службени гласник СРЈ” бр.40/94) регулисана је исплата накнаде војним обвезницима и војним резервистима позваним ради вршења војне обавезе и обавезе Републике Србије, и обавеза је Републике Србије да истима исплати накнаду плате или друга примања у зависности од радног статуса и положаја.

Имајући у виду да припадници полиције примају накнаде плате и друга примања по основу радног односа, која примања су од стране тужиоца и остварена како је потврдио у свом исказу, то се положај припадника МУП и резервног састава МУП у односу на право на исплату ратних дневница на који се односи Споразум од 11.01.2008 године и Закључак од 17.01.2008. године не може поистоветити, нити закључити да би тужилац да је имао пребивалиште на територији општина обухваћених Споразумом и Закључком имао право на исплату по овим актима.

Сходно наведеном, не стоје наводи у жалби тужиоца да је у неповољнијем имовинском положају, јер је равноправно са другим учесницима у рату учествовао у ратним дејствима под командом Министарства одбране, и да је због такве чињеничне и правне ситуације дискриминисан, као и сви други учесници рата који нису обухваћени Закључком.

Како се ни осталим жалбеним наводима тужиоца не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде у ставу трећем изреке, то је на основу члана 390 ЗПП ставом првим изреке ове пресуде потврђена, а потврђено је и решење о трошковима поступка садржано у ставу петом изреке, који су туженој правилно признати и обрачунати.

С обзиром да тужилац није успео са жалбом, то сходно члану 153 став 1 ЗПП нема право на накнаду трошкова за састав жалбе и таксе, па је његов захтев за накнаду трошкова другостепеног поступка одбијен решењем садржаним у ставу другом изреке ове пресуде.

Из изнетих разлога донета је одлука као у изреци.

Председник већа – судија
Светлана Беговић Пантић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић